

דפיו זהב

על מה שבנוצר זכינו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

במתנה

גיליון מס' 203

פרשת מקץ ✦ כ"ז בכסלו ה'תשע"ט (12/2018)

תחלמי!

אנחנו מתקרבות לזמן הזה, "זאת חנוכה", שהוא בגדר "בן פרת עלי עין"⁶ והוא מאותת לנו שאכן, יש קפיצה למקומות לא נראים, מקומות שמעל לעין.

ושוב, מה מונע מאיתנו להקשיב לדיבור הזה שלי ולהטיל בו כל הזמן ספקות? חז"ל יאמרו, שאם יש משהו שמונע מאתנו אמונה בניסים, הרי שהוא המספר. מספר השנים שלי. מספר הקילוגרמים שלי. מספר השידוכים שכבר יצאתי איתם. מספר הקלוריות. מספר השקלים שחסרים לי למסגרת. הרציונליות של המספר כל כך מסרסת אמונה בניסים, במה שמעל לטבע, מעל למספר.

וחנוכה ישים ללעג את מושג המספר. פך שמן קטנצ'יק יספיק לשמונה ימים והוא צוחק על המספר. נצחון המכבים היה נצחון של רבים ביד מעטים, ושוב צוחקים על מושג המספר. בפרשתנו, בחלום של פרעה, שבע פרות רזות בולעות שבע פרות שמנות ולא נודע כי באו אל קרבנה?⁷ איך יתכן? זה לעשות צחוק ממושג המשקל והמספר.

כשיעקב מתייאש, כי הצרות שלו רבות מספור, הוא אומר: "עלי הונו קלנה!"⁸ איך אפשר שלא לקרוס תחת מספר כבד כל כך של צרות?" ובעל הטורים הגאון יקח את המילה "כולנה" ומצא אותה שוב בתנ"ך, בפעם נוספת ויחידה: "ואת עליית על קלנה."⁹ תקשיבי, לפי הסטטיסטיקות והמספרים את על הפנים. אבל אנחנו בקפיצה עכשיו, בקפיצה מלמטה למעלה, קפיצה לא הגיונית. אפילו המחשבן הגדול, יוסף, המשביר לכל עם הארץ,¹⁰ כולו חישובים במתמטיקה, אמן פיננסי ומה הוא אומר לאחים שלו כשהוא מתגלה כמושל מצרים? "אתם חשבתם - אתם אנשים מחשבים, אנשים של מספרים, הייטקיסטים - אתם חשבתם עלי רעה ומה

הזמנים האלה עצמם, הם הסגולה. ה"שפת אמת" מצטט את הפסוק הזה: **וביום השבת יפתח, וביום החדש יפתח.**¹ יש דברים שנפתחים בשבת ובראשי חודשים ובפרט, הוא אומר, כששבת וראש חודש חלים באותו יום. כמו השבת המתקרבת, שבה נפגשים השבת עם ראש חודש ועם החג הזה, שכל כולו חג-הפתח (החנוכה שנמצאת בפתח) - ולא יפתחו לכם פתחים חדשים!?

ובכל שנה אני חוזרת על זה: אם יש משהו שקשה להאמין בו, הרי זה שמהו יכול להיפתח אחרי שהוא נסגר. וכאן מופיע הביטוי המקסים, היחידני, מילה שקיימת רק בעברית והיא גם השם של הפרשה שנקרא השבת: "מקץ". **ויהי מקץ.**² בעצם זה ביטוי משונה, כי אין דבר כזה "מקץ". יש "בקץ", בסוף. אבל פרשתנו מתעקשת: **ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה הלם.**³ מה פירוש "מקץ" - מהסוף, ממה שנראה לך כמו הסוף, "כל הדלתות נסגרו בזוגיות הזו / בילד הזה, בבריאות / בפרנסה" ופתאום, מהסוף הזה נפתח פתח. פתאום, מהסוף הזה יוסף מוסיף והולך: **מקץ - ויריצהו מן הבור.**⁴ זו סיבת הקושי להאמין בבשורת ההתחלה שמתוך הסוף. מפני שזה מהלך הפוך.

חודש טבת שבא עלינו לטובה מבשר מהלך הפוך. ה"שם משמואל" כותב: **מזל חודש טבת הוא גדי, הרומז לקפיצה. אבל הקפיצה של "זאת חנוכה" הוא היפוך, הוא קפיצה לא מלמעלה למטה, כי אם מלמטה למעלה.** מזל החודש הוא גדי ולגדי יש קפיצה מוזרה. הוא לא קופץ מלמעלה למטה, אלה הפוך: מלמטה למעלה וזהו זמן לאחוז במעלות רמות ונשגבות, אף שנפלאו ממנו, וטבת מסוגל לקפיצה כזו, ועל כן בימי היוונים הצליחו החשמונאים בקפיצה זו וזכו לניסים ממעלה-מעלה.⁵

⁶ בראשית מ"ט, כב.

⁷ בראשית מ"א, כא.

⁸ בראשית מ"ב, לו.

⁹ רבי יעקב בן אשר, "בעל הטורים", שם. וגם: משלי ל"א, כט.

¹⁰ בראשית מ"ב, ו: "ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ".

¹ יחזקאל מ"ו, א. וגם: רבי יהודה אלתר מגור, ה"שפת אמת" לפרשת מקץ, תרל"ד.

² בראשית מ"א, א.

³ שם.

⁴ בראשית מ"א, יד.

⁵ רבי שמואל בורנשטיין, "שם משמואל" לחנוכה תרע"ד.

לעשות ש-אלקים חֲשֵׁבָה לְטֹבָה?¹¹ לקב"ה יש חישובים נסתרים בכלל".

אני חייבת לומר את הדיבור הזה לנשים כי בכל התנ"ך אין אשה אחת שחולמת. מיליון גברים חולמים: יעקב, יוסף (ולהבדיל נבוכדנצר). נשים לא יודעות לחלום, כי "נקבה" היא נקובה, מחושבת, רוצה את החשבון הנקוב ואיך קשה לנו לרחף, איך קשה לנו לחלום.

אז השבת הזאת, מול נרות השבת ונרות החנוכה, תגידי את המילים "סִמְכוּנֵי בְּאִשִּׁישׁוֹת... כִּי חוֹלַת אֶהְיֶה אֲנִי"¹². הרבי מקרלין מבאר: "אִשִּׁישׁוֹת" - שתי אש. אש נרות השבת ואש נרות החנוכה. נרותיי הזעירים, תסמכו אותי, תחזיקו אותי, תתמכו בי. אני רוצה להאמין ביכולת הזאת לעלות ולקפוץ מעל החישובים, מעל המציאות, מעל לעין.

בעוד שהמספר מגביל את מוטת הכנפיים, הרי שהחלימה היא היכולת שלך, בכל מקום ובכל מצב, להמריא מעל לכל מוגבלות ולראות ניסים, התחלה חדשה מהיכן שחשבת שהכל נסגר.

אני רוצה לתת לך סגולה נפלאה ל"זאת חנוכה". ביום ראשון בערב, כשתדליקי שמונה נרות, זה הזמן לכל החלומות. סגולה מופלאה להביט בשמונת הנרות הדולקים ולבכות, עד שייטשטשו כל השלהבות והכל ידמה כמדורה גדולה, ואז לבקש מעומק הלב איזשהו נס.¹³ מפני שכל זמן שהנרות ניתנים לספירה את עדין כלואה בעולם המספר. ואילו יום "זאת חנוכה" אומר לך: את חייבת עכשיו להאמין במה שמעל למספר. כי אם שבע מסמל את הטבע, הרי ששמונה הוא מספר של אינסוף, בלתי מוגבל, מעל לכל החישובים והסטטיסטיקות.

והרבי מרוז'ין כותב: **מול הנר השמיני יכול הפשוט שבישראל להשיג בתפילתו מה שלא יכול הצדיק הגדול ביותר להשיג בתפילת נעילה שלו.**

גם כשאנחנו שרויים בתוך החשבונות שלנו, אנחנו יכולים לראות את הקץ. פתאום, משום מקום, תתגלה התחלה חדשה. שנזכה בעזרת השם לחלום ולראות את זה מתגשם.

בשורות טובות, חנוכה שמח, תחלמי.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

קיבלת עלון זה במתנה מ"פרשה ואשה", מפעל שיעורי הרבנית ימימה מזרחי.

זהו חלק קצר מתוך הלימוד השבועי המלא של הרבנית ימימה! בכל שבוע הרבנית כותבת לך שיעור שלם, שנותן לך מבט חדש על הייך ועל האתגרים הנשיים כיום. השיעור גדוש עצות לדרך, חיזוקים ורעיונות עומק ותוך המקורות.

כל הפרטים על הלימוד המלא נמצאים כאן:

http://www.parasha.org/rav_weekly_lesson

חוצמזה... באתר שלנו מחכים לך תכנים משובחים (במתנה!) - כאן: www.parasha.org

¹¹ בראשית נ', כ.

¹² שיר השירים ב', ה.

¹³ חת"ם סופר, מובא בחיד"א, "מורה באצבע".